

ارائه مدلی بهینه و الگویی چند منظوره جهت دستیابی به توسعه پایدار شهری

مهدی سالک احمدی^{۱*}

۱- کارشناس ارشد طراحی شهری دانشگاه علم و صنعت ایران، Mehdi.yrc@Gmail.com

چکیده

با افزایش فرصت ها و امکاناتی که در شهرها برای ساکنان فراهم گردیده، شاهد پیشرفت ها و رشدی چشمگیر، پیوسته و همه جانبه در شهرها بوده و به تبع این حرکت و افزایش روند شتابان شهرنشینی در عصر حاضر، با پدیده افزونگی حجم و تراکم بالای جمعیت در شهرها مواجه می باشیم. از این رو، تقاضا برای داشتن فضاهای مطلوب برای انجام فعالیت های گوناگون مورد نیاز و تامین زیر ساخت های لازم برای چنین توسعه ای و در کنار آن زمینه سازی جهت تامین یک زندگی سالم و انسان محور به صورت فزاینده ای در حال افزایش می باشد. نتیجه چنین تقاضایی روز افزون، بروز مشکلات حاد و عمده در رابطه با افزایش اندازه و وسعت شهر از یک سو و افول کیفیت حیات اجتماعی در آن از سوی دیگر و در نهایت از بین رفتن امکان دستیابی به توسعه شهری پایدار خواهد بود. پژوهش حاضر با پیش فرض اصلی امکان ارائه الگویی کارآمد جهت بهینه سازی و مدیریت موثر بر گسترش شهرها و نیز تضمین حیات اجتماعی در فضاهای جمعی شهری به عنوان یک اصل کلیدی و عنصر محوری تمرکز نموده است. در این تحقیق علاوه بر استفاده از مطالعات کتابخانه ای و بررسی متون معتبر علمی مرتبط، بر نظرات اندیشمندان و صاحب نظران این حرفه توجهی ویژه مبذول و با بهره گیری از نتایج تجربیات نمونه های موفق جهانی و داخلی سعی در بهینه سازی هرچه بیشتر مدل مورد نظر گردیده است. یافته های این پژوهش به طور عمده فرضیه تحقیق را در مورد بررسی امکان ارائه الگویی برای مدیریت فضاهای رها شده و بازیافتی شهری و از این گذر بهره گیری از فضاهای زیر سطحی در رابطه با تولید فضاهایی هر چه بیشتر در تراز سطح، و کنترل توسعه نظام مند و اندیشیده شده روند توسعه شهری، و نیز امکان اعاده حیات اجتماعی به فضاهای جمعی شهری را به ویژه از نقطه نظر ابعاد کلیدی پایداری مورد تایید قرار داده و در انتها نیز توصیه هایی در این رابطه ارائه خواهد گردید.

واژه های کلیدی: شهر، فضاهای جمعی شهری، توسعه پایدار، فضاهای زیر سطحی، حیات اجتماعی، کیفیت فضایی.

۱- مقدمه

تاریخ تمدن و شهرنشینی بشر به دورانی که او برای تامین نیازهایش زندگی یکجانشینی را برگزید، بازمی گردد. این جریان ملایم و یکنواخت در سیر اسکان او و تمایل به زندگی جمعی شهری مرتبط با سرشت اجتماعی انسان می باشد. ظهور این حرکت یک رشد پیوسته را به دنبال داشته و به تبع آن افزایش میزان مهاجرت از روستا به شهر و افزایش حجم و بار تراکم بالایی را در جمعیت شهرها منجر گردیده و از این رو تقاضا برای تامین فضاهای مطلوب برای چنین توسعه ای به صورت فزاینده افزایش یافته است. به طور طبیعی نتیجه این تقاضای رو